

Lyhyt kertomus NTL Skatt:ista NSO:lle 2014

1. Uusi ylijohdaja

Valtiovarainministeriö palkkasi syksyllä 2013 Hans Christian Holten Norjan uudeksi verojohtajaksi. Hans Christian Holte on koulutukseltaan valtiotieteilijä Oslon yliopistosta 1992. Hän toimi Sosiaali- ja Terveystieteiden ministeriön osastopäällikkönä vuodesta 2000. 2005 hän siirtyi johtavaan asemaan Opetus- ja tutkimusministeriössä ja myöhemmin Tiedeministeriön avustavaksi kansliapäälliköksi vuodesta 2005-2008, minkä jälkeen hän toimi Hallinto ja viestintäteknologiahallituksen johtajana vuoteen 2013.

2. Norjan verohallinnon muutokset ja kehitys

Verohallinnolle siirretyt tehtävät

Suurkäräjävaalien jälkeen Norja sai uuden hallituksen, jonka pääministeri on Erna Solberg. Hallituksen muodostavat konservatiivit ja edistyspuolue. Hallitus on hallitusohjelmassaan asettanut tavoitteeksi valtion verojen tehokkaan käytön julkisen sektorin tehostamiseksi. Jo 2014 Verohallinto on saanut mielenkiintoisia uusia mahdollisuuksia, jotka ovat myös haastavia.

Tulli- ja maksuhallinnolta verohallinnolle siirretyt tehtävät

Solbergin hallitus on hallitusohjelmassaan asettanut tavoitteekseen tehostaa julkista sektoria ja hyödyntää yhteisön voimavarat niin tehokkaasti kuin mahdollista. Sen takia hallitus maaliskuussa 2014 ryhtyi toimenpiteisiin kokonaisvaltaisen ja tehokkaan vero- ja maksuhallinnon sekä vahvemman rajavalvonnan luomiseksi. Tarkoituksena on nopealla tahdilla siirtää tulli- ja maksuhallinnon erikoismaksut ja alv verohallinnolle. Verohallitus ja tulli- ja maksuhallitus ovat saaneet tehtäväksi selvittää, kuinka tehtävien siirto tapahtuu näppärimmin. Kyseisten hallitusten on myös mietittävä mahdollisia toimenpiteitä rajavalvonnan vahvistamiseksi.

Muutos tapahtuu 1.1.2016 ja merkitsee sekä verohallinnon että tulli- ja maksuhallinnon tehtävien virtaviivaistamista. Verohallinnolla on vastuu verojen ja maksujen asetuksesta ja perinnästä. Tämä merkitsee erikoismaksuihin ja maahantuontialviin liittyvien tehtävien siirtämistä verohallinnolle, joka saa täten kokonaisvaltaisen vastuun veroista ja maksuista. Tullihallintoa vahvistetaan rajavalvonnan ja maahantuonnin tehostamiseen. Muutokset edellyttävät monilta osin läheistä yhteistyötä verohallinnon ja uuden tullihallinnon välillä.

Hallitus lähtee siitä, että tehtävien siirto pääasiallisesti tapahtuu siten, ettei työntekijöitä jouduta siirtämään maantieteellisesti tai irtisanomaan.

Valtion perintätoimiston siirtäminen verohallinnon alaisuuteen

Osana tehostusta hallitus on päättänyt siirtää valtion perintätoimiston verohallinnon alaisuuteen. Perintätoimisto on vuosien mittaan luonut vahvat pätevyudet eri aloilla. Tarkoituksena on hyödyntää perintätoimiston osaamista ja luoda kokonaisvaltainen ja tehokas julkinen perintä. Siirron lasketaan tapahtuvan 1.1.2015. Hallitus lähtee siitä, että perintätoimisto jatkaa

toimintaansa omana yksikkönään kuten nytkin, mutta osana verohallintoa. Siirto ei johda irtisanomisiin tai henkilöstösiirtoihin muualle.

Asiakirjamaksuhallinnon uudelleenorganisointi

Asiakirjamaksuista saadut tulot ovat noin 8 miljardia NOK ja yhdeksänneksi suurin veroista ja maksuista saatu tulo. Se on ainoa erikoismaksu, jota Valtiovarainministeriön alaiset elimet eivät peri. Asiakirjamaksuja peritään kiinteistöjen myynnin yhteydessä tapahtuvasta lainhuudatuksesta. Maksujen asetuksesta, valvonnasta ja perimisestä vastaa tällä hetkellä Valtion karttatoimisto, Tullihallinto ja valtion perintätoimisto.

Toimenpiteen tarkoituksena on siirtää asiakirjamaksuhallinto karttatoimistolta ja tullilaitokselta verohallinnolle. Siirto merkitsee kaikkien kiinteistöjä koskevien verojen ja maksujen kokonaisvaltaista hallintoa. Verohallinto päättää kiinteistöverojen suuruudesta omaisuutena sekä myynnin ja oston yhteydessä aiheutuvan voiton tai tappion vaikutuksesta veroihin. Verohallinto on veroilmoitusten yhteydessä kosketuksissa veronmaksajien kanssa ja sillä on yleiskatsaus henkilöistä ja kiinteistöistä. Verohallinnon ydintehtävänä on verojen ja maksujen hallinnointi.

Kaikkien verojen ja maksujen hallintovastuun asettaminen yhteen elimeen antaa mahdollisuuden yhtenäistää asiakirjamaksujen sääntöjä muihin vero- ja maksuvaatimuksiin. Samalla se vahvistaa kiinteistöjen vero- ja maksujen ammattimaista käsittelyä. Asiakirjamaksujen hallinnointi voidaan täten yhdistää muiden verojen ja maksujen hallinnointiin. Verohallitus, Tullihallitus ja Karttatoimisto saavat yhteistoimin selvittää, kuinka asiakirjamaksuhallinto voidaan toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla. Selvityksen on oltava valmis tämän vuoden kuluessa.

Strategiaprosessi – ”Verohallinto 2025”

Strategiaprosessin tarkoituksena on luoda kokonaisvaltaiset ja selvät suuntaviivat verohallinnon kehitykselle lähtökohtanaan verohallinnon yhteiskunnalliset tehtävät ja Valtiovarainministeriön strategiset suuntaukset. Tavoitteena on myös luoda yhteinen käsitepakkaus hallinnon tavoite- ja tulosohjaukselle sekä käsitys siitä kuinka verohallinnon tavoitteet ja tulosohjaus kytkeytyvät toisiinsa. Suunnitelmien mukaan prosessin raportin tulee olla valmis kesäkuun puolivälissä 2014.

Verohallinnon toimistorakenne

”Verohallinto 2015” raportin valmistuttua on tarkoituksena ryhtyä miettimään verohallinnon tulevaisuuden toimistorakennetta. Verohallitus käynnistää työn laatimalla tästä suunnitelman nähdäkseen missä ja kuinka meidän sijaittava suorittaaksemme ne tehtävät, joita meille on annettu, hyvin ja taloudellisesti vastuuntuntoisesti. Asia on tullut erityisen ajankohtaiseksi nyt kun verohallinnon tehtäväuudistus toteutetaan 1.1.2016.

Verohallinto ryhtyy joihinkin toimistorakenteen säätelyihin jo 2014 niiden haasteiden seurauksena, jotka liittyvät pieniin toimistoihin, asiakaspalveluun ja tietoturvaan. Mietitään myös toimistojen yhdistämistä tehtäväratkaisujen tehostamiseksi ja kustannusten vähentämiseksi. Kyseessä olisivat yksittäiset ratkaisut, jotka hoidettaisiin valtakirjojen ja vallitsevien rutiinien mukaisesti. Työntekijän lähtiessä pienestä toimistosta tilalle ei yleensä palkata uutta henkilöstöä.

3. Työympäristö

Toimistotilat

Monissa verohallinnon toimistossa on siirrytty avoimiin toimistoratkaisuihin. Avotoimistot tulevat useimmiten esille muutettaessa uusiin tiloihin tai uusien toimistotilojen rakentamisen yhteydessä. Ylijohtaja ilmaisi ohjeistuksessaan 2013 selvästi, että uusia vuokrasopimuksia solmittaessa ja tiloja remontoitaessa/pienennettäessä on seurattava Verohallinnon työpaikkakonseptia. Tämä merkitsee pääasiallisesti avoimia työpaikkaratkaisuja.

Verohallinto on viime vuosina seurannut uusien tilojen hankintaan tai remontointiin annettuja suuntaviivoja. Korkeatasoiset avotoimistoratkaisut voivat luoda perustan hyvälle viestinnälle ja lisätä yhteenkuuluvuuden tunnetta. NTL on kuitenkin vaatinut suuntaviivojen tarkistusta niiden haasteiden takia, joita viime vuosien toimistoratkaisuista saadut kokemukset ja jäsenten palautteet ovat tuoneet esille. Haasteina ovat mm. yksityisyys, tuottavuus, vaihtelevat aistielämykset ja stressi.

Sairauspoissaolo

Verohallinnolla on pitkän aikavälin tavoitteena vähentää sairauspoissaolot 5%:iin ennen vuoden 2015 loppua. Kunnianhimoinen tavoite. Toimintayksiköt asettavat omat tavoitelukunsa verohallinnon tulosvaatimusten nojalla, ja kaikkien esimiesten on seurattava kehitystä ja toimenpiteitä omassa yksikössään. Yksiköt, joiden sairauspoissaolot ovat korkeat, leikannevat niitä enemmän kuin yksiköt, joissa jo ennestään on alhainen poissaoloprosentti.

Koko hallinnon sairauspoissaolot ovat laskeneet 6,7%:ista vuonna 2011 6,7%:iin vuonna 2012 ja 6,1%:iin vuonna 2013. Tämä vastaa 5,8%:in laskua vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2012. Vuonna 2012 verohallinnon sairauspoissaolot laskivat 5,4%:lla verrattuna vuoteen 2011.

4. Palkkaneuvottelut vuosina 2013 ja 2014

Palkkaneuvottelut vuonna 2013

Tämän vuoden palkkaneuvottelut päättyivät noin 3,5%:in puitteisiin. Palkankorotukset olivat yleiset kaikille maksettavat. Lisät jaettiin osittain kruunumääräisinä, osittain prosenttimääräisinä, mikä merkitsi 4200 kruunua yleisellä tasolla palkkaluokassa 19 nousten 4500 kruunuun palkkaluokissa 41-51, ja 1,07% palkkaluokille 52 ja sitä korkeammille. Palkkaneuvotteluissa 2013 ei asetettu varoja ei niin keskeisiin säätelyneuvotteluihin kuin paikallisiin neuvotteluihinkin.

Palkkaneuvottelut 2014

Tätä kertomusta kirjoitettaessa on sovittelu käynnistynyt vuoden 2014 osalta. Jollei sovittelu onnistu, on edessä jälleen lakko. Voi olla, että ajaudumme samaan tilanteeseen kuin 2013. Jos sopimukseen ei päästä, alkaa lakko aamulla 26.5.2014.